

Олена МАМЧИЧ

Народилася в Чернівці. Завідувачка кафедри мов і методик їх викладання Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, кандидатка педагогічних наук. Доктор філософії. Відмінниця освіти України. Нагороджена знаком МОН України «Василь Сухомлинський». Авторка більше 220 науково-методичних та літературно-художніх публікацій, виданих в Україні та поза її межами, 55 міжнародних антологій, 8 збірок поезій. Членкиня Спільноти письменників України. Голова Чернігівського обласного осередку Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України». Керівниця Чернігівської обласної літературної студії «Гарт» при НСПУ. Лавреатка Чернігівського літературного конкурсу «Книга року – 2017» («Константа»), «Книга року – 2018» («Амплітуда любові»), лавреатка Чернігівської літературної премії імені Леоніда Глібова (2018) у номінації «Поетія».

«ІДУ ЗА ТОБОЮ, ВЕСНО...»

* * *

Як важко буває усвідомити зиму...
її незграбне сумне простирadlo,
її незмінний одяг кольору савану,
її осатанілий холодний погляд втрат
і нещирої любові до неба і сонця...
як роздвигтися у сутінках днів і ночей

її іронічну посмішку над усім, що не збулося?..
як почути її пораду не занурюватись
у печальний посвист шаленого згубного вітру
на пасмах розірваних хмар?..
як не збожеволіти від тієї нахабної образи
на увесь світ з причини безсилля щось змінити
у полоні сивого безмежжя жакливної зупинки
усіх рухів і дій?..
і все ж таки ти прийдеш ненадовго,
твої очі колись зустрінуть невпевнену весну,
а мертвий саван безнадії прийме лоно землі
у весняних буденних плямах радощів життя..

Безсило опустила могутні руки земля,
не заграло коромисло веселки у сивому небі,
не спіймала промінчик сонця безкрила туга –
відвернулася доля від рідного порогу...
обійми жовтогарячих істин десь зникли,
мабуть, пішли у небуття спогадів,
залишивши їх у пам'яті світлин,
не зрадивши нікого у намаганні
розгадати загадку
рухливого змінного настрою буття...

Розімкни свої обійми, сонце,
відкрий душу раптовому пориву вітру...
на полях любові ще вистачить місця
спекотному жару
у переїмах народження
похливого відчуття
польоту небес
над вічно мудрою землею...

У вишиванки є душа,
чомось така сумна й беззахисна...
вона наче дивиться на мене і питає:

чому купуєш?..
чому вдягаєш мою тілесну обнову?..
чому ховаєш свою душу
у розкішне вбрання
мого різнокольорового весняного саду?..
а я насправді боюся потрапити
у ніжність твоїх барв,
дійти до сутності твого сприйняття світу,
занурившись у владу
чарівного спротиву фарб
безкінечної спокуси блаженства
молитовного краю любові...
боюся втратити безмежність
раптового погляду твого серця
і навіки залишитися твоєю,
пізнавши блиск незбагнених
твоїх очей
і миттєвості хвилин об'єднання
з моєю душею...
чи гідна я твоєї святої цноти,
з якою ти даруєш мені
свою одвічну сутність?

Звісно ж, люди «другого сорту» –
усі ті, беззахисні, безпритульні,
безмовні створіння,
яким так незручно ховатись
від людей «сорту першого»,
таких зухвалих, безапеляційних,
впевнених у своїх правах
без яких-небудь обов'язків...
у космосі шалених днів,
що несуться хвилями,
здіймаючи час і простір,
залишаючи після себе
тільки сум і безлад,
у чому ваша правда,
скажені, лайливі дикуни,
що завжди несподівано

атакують першими
відвертістю своїх намірів
на словесних кордонах
брехливої порожнечі?..

Шаленого кохання прошу для тих,
хто ніколи не кохав,
хто у мінливих днях
чекав спокою від турбот очманілих,
хто не зустрів його завчасно,
хто не зумів подолати перешкоди
у тернових вінках безнадії,
хто зробив своє життя нестерпним,
хто волав про щастя бути самотнім
на долонях безкарності за свої вчинки
у тихому калатанні серця...

У втомі суперечок безнадії,
у зашморзі абсурду
запізнілих пробачень
хто озветься?..
хто допоможе знайти
квітучий рай
безсмертя перезрілих істин?..
то першим пізнає
сутність відвертого дотику
до мовчазного перехрестя кохання?..
незаконне нагромадження
зухвалих подій
у безвісті слова і справи...
небажання зустрічі з минулим
щемом озветься
у повітрі самоти...
янголи білих ночей
десь блукають,
шукаючи виходу...

Зроби з любові
статую свободи
від ревнощів,
палких обіцянок,
зайвих потурань,
від сміливості
непостійного серця,
від рухливого подиху
остаточних змін на краще,
від прощання з усім, що наболіло,
від терпкості незграбного повітря,
від крил, що оплітають твою волю і тіло,
від безвісті турбот,
від запрілого «прости»,
від безлічі чужих рецептів на щастя,
від поблажливих чуток,
від воєн і світів,
невпізнаних, далеких,
як сивина наскрізних дощів
на поталу віку...

Жорна пам'яті
намолотили вже стільки зайвого,
що у полоні стелі небесної
майже не залишилося місця
для чогось непередбачуваного
у своєму намаганні розщепити
хвилини на секунди,
а секунди – на вічність...

Кольори спокути,
які ви:
яскраві у своєму бажанні бути
чи темні від того,
що вже нагналися

в жадібну гру поколінь
на безкрилому
шматті кохання?..

Безсилий сірий морок слів
не зможе відчинити двері надії
та покликати за собою
щирість дотиків,
що лоскочуть душу
лайливими спогадами,
забираючи з собою дні і ночі
заскорузлої печалі
від серця й до серця...

Озираюсь у просторі
словесного розкрилля любові
багатовекторного напрямку
волохатого світу звуків,
побудованого на мареві значень
і того змісту,
що робить їх такими рідними
і близькими моєму серцю...
відчуваю їхній біль і смуток,
притуляючись до них щобою...

Недолуга доле моя,
навіжена, зухвала, розхристана,
мінлива, потойбічна, примхлива,
дволика, необережна, замріяна,
ризикована,
така не захищена сонцем
від вітрів скажених,
зволожених дощами і туманами...
але не скривджена, чесна,
щиросерда, правдива, знеболена,
гріховна, кохана, знесилена...
навіки вічні – моя...

Я тоді ще була малою,
коли наснилися мені якось вірші,
що бігли повз нестримною ходою,
натикалися на звуки розторопні,
пересмикували склади на частини
позаполярних значень,
благали волі, щоб вилитися назовні
у безмежжя знаків,
заподіяли шкоду собі і долі,
за краєць неба зачепилися
і повисли на сонці,
а потім з дощами повелися,
на райдугу всілися
і згори задивилися на цей світ
волошковий
у рухливих подіях зрілості...

Ідучи по камінню,
засмаглому журбою,
у згині вітрів прославляє
скованість рук
розтросчений біль
під чужою бідою,
що війною несеться...
байдужість рахунків
залишених в бідності весен –
за обертом спин сивих янголів,
що відмолюють гріхи
на розкриллі перехресного вогню...
чуже небуття
без рахунку протестів і згоди
під мовчанням тіла буття
навіки залишається там,
де не грають сурми перемоги
під неволею лихої природи...

* * *

Як ознаку волі збережу нестяму
першої любові,
перших візерунків робості,
той несміливий погляд синього неба
у рухах мінливого щастя...
воно розіллється по хвилинах
там, де загортає зорі вітер,
там, де гойдається злива
нетривких років,
там, де клопоче біль
від безсилої спраги щось змінити
і обірвати сум...

* * *

Іду за тобою, весно,
грайлива,
кохана,
блаженна біла надія...
у потопі вітрів згуби
не зрікаюсь тебе
у слові праведнім,
у роках гріхів,
у зухвалих очах суму
п'янкої музики
сивих дощів,
учорашнього підпаленого листа,
втраченого простору вальсів,
крижаного співу погляду вічності...
усі паролі звичних небес
раптом зникли,
сховались у безмежжі блискавок,
забутих у передчутті неспалених зірок,
що шаленіють від вогню твого тепла...

М. Чернігів